

1924), v němž se postavil na stanovisko, že pro moderní smlouvy obchodní je nutno dbáti rázu smluv doby jak moderní, tak i staré, z níž přejímáme, zvláště jestli »znění jejich v nejednom směru přičí se našemu právnímu rádu«. A právě toto pozměněné nazírání na stát hraje ve stylisaci smluv roli velmi důležitou. Jde tu především vskutku o pluralis majestaticus a nelze jej popřít odkazem na neznalost vývoje ratifikačních formulí a že ho užívají některé republiky, když na př. Spojené Státy severoamerické píší singulárně. Trochu nejasně působí, proč zaujala Zahranič. Polit. odmítavé stanovisko ke kladnému stanovisku našemu a nenalezla odporu k stanovisku prof. Spiegla, zcela negativnímu. Pokud jde dále o invokační formuli »Jménem rep. čs.« obhajuje ji Zahr. Pol. poukazem, že nastoupila na místo dřívější sakrální formule (na př. In nomine individuae Trinitatis) a že jí z nových států užívá také Polsko. U nás je něco podobného vyloučeno, při tom není možno souhlasit s výkladem o obmezené moci našeho presidenta, tak jako nikdy nepřipustí se srovnání mezi úřadem jeho a soudcovským, když onoho pověřuje přímo ústava, a tohoto jeho dekret.

Nejdůležitější otázkou je nesporně formule »všem, kteří tento list čísti nebo čtouce slyšeti budou«. Pokud jde o participium absolutivum (čtouce), lze jeho oprávněnost ponechat na vrub filologů, ač obvykle nesmíme si něco podobného dovolit, nechceme-li se prohřešit proti gramatickým pravidlům nynější češtiny. Odůvodnění, že vskutku formule tato byla vyhrazena smlouvám soukromoprávním, nelze žel vtěstnati do vymezené této odpovědi. Prozatím budiž poznamenáno, že nelze obecně pokládati každou smlouvu za veřejnou proto, že ji sjednal panovník a také není možno tudíž takorůzka transplantovati staré formule do našich poměrů, právních názorů zcela od středověku a počátku novověku odlišných. Zde ovšem zbývá pro právního diplomatika půda úplně nezpracovaná. Pokud jde o salutační formuli, musíme si přiznati, že je »... pozdravení« formule vlastně církevní, odkudž přešla do vyhlásek universitních.

Tolik k článku Zahraniční Politiky. Bude radno také s hlediska juristickohistorického zkontrolovati vývody Bittnerovy, jichž Zahr. Pol. užila měrou hojnou a k věci vrátiti se ještě jednou se stanoviska jiného ve spojitosti s komplexem otázek souřadných.

Dr. František Čáda.

Čeho není třeba. Patrně toho, aby průměrný občan věděl něco o základních pojmech právních. Tak soudí patrně Svaz Osvětový, neboť na programu jeho kursů v Praze najdeme přednášky na př. o problémech filosofických, o vědách přírodních, naukách obchodních, dějepisu a j., ale o právu — nic. Za to však neschází speciální kurs filosofické propedeutiky pro obchodní akademiky, jen aby se jim ulehčil přístup na právnickou fakultu.

J. B.

Praxe imunitních výborů byla předmětem ostré kritiky prof. Weyra v L. N. dne 18. září t. r., jenž jim vytýká, že si osobují rozhodovati otázku trestnosti činů poslanců a praejudikují tak rozhodnutí soudů.*) Tím by se tu vytvořil vlastně zvláštní tribunál pro poslance, což odporuje i ústavě. »Naše Doba« v I. č. tuto kritiku schvaluje a uvádí věc jako nový doklad pro názor, že se u nás tvoří u členů N. S. třída optimátů. Výtky jsou oprávněné, neboť u nás se opravdu zapomíná, že účelem immunity bylo chrániti poslance před persekucí se strany vlády a zbytečným šikanováním, jež by znemožnilo výkon mandátu, a nikoliv snad vynětí jich z pravomoci soudů.

J. B.

Seminář trestního práva prof. dra A. Miloty. Nedostatky univ. Komenského a hlavně právnické fakulty, které byly již na několika místech mnohokrát oplakávány, zapříčinily, že řádné debaty, přes velká úsilí ředitele semináře, nebylo možno značně dlouho pravidelně odbý-

*) O téže věci psali jsme v našem časopise v říjnovém čísle 1923. (Ročník V., str. 22.)

vati. Byly sice již dva semináře trestního práva, při kterých byla skoro každá debata odbývána v jiné místnosti a — bez knihovny. Teprve až během letního semestru 1924, bylo možno započítati se zařizováním semináře, pro který byla propůjčena jakáž takáž, v mnoha směrech nevyhovující místnost, takže pro toto a mnoho jiných nedostatků nebylo možno započítati v čas. Tak i toho semestru bylo možno uskutečniti jen asi 4 debaty, které byly pod vedením ředitele semináře velmi plně a účelně využity. Již do první debaty měl kol. Liška připraven větší referát o místní příslušnosti v trestním právu uherském u porovnání této s místní příslušností v právu rakouském, francouzském, anglickém, italském a německém a konečně jak byla místní příslušnost pojata do návrhu obecné části trestního zákona čs. z r. 1921. Referát protáhl se přes 4 hodiny. Konec 5. hodiny rozvinula se, z podnětu ředitele semináře debata o přípustnosti trestu smrti vůbec a uloženo, aby každý člen vypracoval svůj názor ve formě referátu. První referoval kol. Kozlík (proti trestu smrti), pak kol. Ďurčanský (pro trest smrti), pak kol. Ivan, Silvay, Trnka atd. (vesměs proti trestu smrti). — Debata o připraveném referátě kol. Pintery o »odsouzení na neurčitou dobu« nebyla již, pro ukončení debat a následkem zaneprázdnění ředitele semináře uskutečněna.

Snahou ředitele semináře bylo obeznámiti členy, pokud možno, se všemi novotami zatímného návrhu obecné části trestního zákona a v důsledku toho byl dán také podnět k debatě o trestu smrti, který se v návrhu připouští jen v jednom případě a to jak § 70 stanoví, připouští se tento trest pro trestance odsouzeného na doživotí do žaláře, dopustí-li se zločinu, na nějž je trest doživotního žaláře a právo stanné, (když na př. trestanec odsouzený do doživotního žaláře, usmrtí vězeňského dozorce). Ve snaze této poukázal řed. semináře, (také člen komise pro zpracování zmíněného návrhu), na dějinný vývoj všeho trestního práva a soudnictví, na sociální a kulturní vyspělost našeho a jiných států, na nutnost nápravy, dnes již naprosto nepřipustných ustanovení v zděděném trestním zákoníku rakouském, který již dlouho communi opinione uznáván za nejhorší trestní zákon v celé Evropě, a některé pokroky v trestním zákoníku uherském jako novějším a trochu modernějším a takto velmi pěkně a důrazně vyzvedl neodkladnou nutnost nápravy a unifikace trestního zákona čs. Velmi vhodně byla k tomu volena porovnávací téma, jak o místní příslušnosti v trestním právu, tak i debata o přípustnosti trestu smrti. Škoda, že nebylo možno, pro zmíněné poměry, probrati více.

Pro nynější stav university, hlavně právnícké fakulty a pozdější vánoční prázdniny, nebude asi opět možno v semináři trestního práva normálně pokračovati a bude nutno debaty opět na velmi nepatrný počet omeziti.

—era, Bratislava.

Mezinárodní sjezd pro sociální politiku konal se v Praze v zasedací síni poslanecké sněmovny ve dnech 29. září až 4. října t. r. Plenární schůze zahájena byla dne 2. října t. r. po 10. hod. dopol. fanfárami z »Libuše« a Smetanovým »Věnem« Přihlášených delegátů bylo přes 1100 — zastoupeno 28 zemí. Předsedou zvolen byl Albert Thomas, ředitel mezinárodního úřadu práce v Ženevě, do čestného předsednictva zvoleni pak z československých příhlušníků ministerský předseda Švehla, ministři dr. Beneš a Habrmann, do předsednictva universitní profesor dr. Gruber. Presidentu republiky zaslán byl do Topolčianek pozdravný telegram. Programem sjezdu byla debata o osmihodinné době pracovní, o závodních radách a o péči o nezaměstnané. K programu tomu mluvili řečníci téměř všech zemí. Referáty jejich byly v celku věcné a objektivní. Výsledek debaty o sjezdu jest patrný z přijatých resolucí, jichž jest pět. Týkají se osmihodinné doby pracovní, závodních rad, péče o nezaměstnané, ochrany dělníků v Číně a ligy Svazu národů.

V resoluci o osmihodinné době pracovní požaduje sjezd jako nejjistější prostředek pro dodržení osmihodinné doby pracovní bezprostřední a bezvýhradnou ratifikaci washingtonské úmluvy všemi státy, které jsou členy mezinárodní organizace práce a přijetí obdob-